

Висновок

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Модернізація спортивно-масової роботи у вищих військових навчальних закладах для формування ціннісного ставлення курсантів до фізичного вдосконалення» АНОХІНА Євгена Дмитровича, представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт

Актуальність теми дослідження. Ціннісне ставлення курсантів до фізичного удосконалення є актуальним питанням, позаяк без усвідомлення важливості процес фізичного самоудосконалення є недостатньо ефективним.

Україні, особливо зараз, потрібні ефективні бійці, спроможні захистити її суверенітет. Бійці з високим рівнем показників фізичної підготовленості, прикладних навичок та боєготовності загалом.

Одним із засобів формування боєготовності військовослужбовців вважають фізичну підготовку. Застосування спортивно-масової роботи у загальній системі фізичного виховання курсантів вищих військових навчальних закладів є найбільш ефективною формою покращення фізичної підготовленості військовослужбовців. Проте засоби, методи і форми спортивно-масової роботи у вищих військових навчальних закладах залишаються незмінними і сьогодні не відповідають соціально-економічним умовам, рівню розвитку освіти, поглядам сучасної молоді та не спроможні забезпечити формування в курсантів ціннісного ставлення до систематичного фізичного вдосконалення. Тому дисертаційне дослідження Анохіна Є.Д., присвячене розв'язанню актуального науково-прикладного завдання – модернізації структури та змісту спортивно-масової роботи з курсантами у вищих військових навчальних закладах для формування в них ціннісного ставлення до фізичного вдосконалення, є на часі.

Оформлення дисертаційної роботи відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. Вона характеризується єдністю змісту і складається з

анотації, змісту, переліку умовних позначень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку посилань та додатків. Дисертацію виконано на 235 сторінках (з них 179 сторінок - основний текст), ілюстровано 31 таблицями та 4 рисунками. Бібліографія містить 284 джерела, з яких 36 закордонних публікацій.

Повнота викладення матеріалів у публікаціях положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні положення дисертаційної роботи оприлюднено на 6 наукових конференціях. За результатами досліджень опубліковано 10 наукових праць, серед яких одна наукова стаття у Збірнику наукових праць, який відображається в базі даних *Scopus*, 5 наукових статей – у фахових виданнях України, 4 з яких виконано одноосібно. У працях, виконаних у співавторстві, експериментальні дані та їх інтерпретація належали авторів дисертації.

Достовірність одержаних результатів обґрунтована глибоким аналізом сучасних літературних джерел, доречним застосуванням адекватних для вирішення поставлених завдань методів дослідження (загальнофілософських методів, опитування, експертного оцінювання, тестування, експерименту, методів математичної статистики), достатнім розміром вибірок досліджуваних (опитування – 492 кандидатів до вступу до вищих військових навчальних закладів і 92 офіцерів; 348 та 364 курсантів, експертне опитування – 12 НПП, тестування – 429 осіб, перетворювальний педагогічний експеримент – 81 та 80 курсантів), ґрунтовним аналізом та інтерпретацією отриманих даних та логічними висновками, позитивним ефектом упровадження програми формування в курсантів ціннісного ставлення до фізичного вдосконалення в процесі спортивно-масової роботи в навчально-виховний процес вищих військових навчальних закладів.

Дисертація містить нові науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати проведених здобувачем досліджень. **Наукова новизна** дослідження у тому, що *уперше* обґрунтовано програму спортивно-масової роботи для формування в курсантів ціннісного ставлення до

фізичного вдосконалення, яка побудована на принципах взаємообумовленості і взаємсприяння перетворювального, пізнавального, ціннісно-орієнтаційного та комунікативного видів педагогічної діяльності; базується на свободі вибору курсантом виду спорту або фізичної вправи для самостійного вдосконалення, відмові від проведення спортивно-масової роботи адміністративно-командним способом, підвищенні свідомої цілеспрямованої активності курсанта з власного фізичного вдосконалення завдяки діалоговим формам спілкування; *доповнено* інформацію про недостатній рівень мотиваційно-ціннісного ставлення курсантів до власного фізичного вдосконалення на початку їх навчання у вищих військових навчальних закладах, а також про відсутність умов для його підвищення впродовж навчання у вищому військовому навчальному закладі; *доповнено* інформацію про наявність залежності між ефективністю формування ціннісного ставлення курсантів до занять фізичною підготовкою і спортом та взаєминами між викладачем і курсантом; *набули подальшого розвитку* уявлення про систему спортивно-масової роботи в навчальних закладах збройних сил провідних країн Північноатлантичного альянсу та її роль у підготовці військових кадрів.

Теоретичне значення роботи полягає в обґрунтуванні змісту програми спортивно-масової роботи для формування в курсантів ціннісного ставлення до фізичного вдосконалення.

Результати проведених здобувачем досліджень мають істотне значення для галузі знань. ***Практичне значення*** отриманих результатів дослідження полягає в розробленні та практичному застосуванні в освітньому процесі ВВНЗ авторської програми спортивно-масової роботи, спрямованої на формування у курсантів ціннісного ставлення до фізичного вдосконалення; упровадженні у фізичну підготовку курсантів вищих військових навчальних закладів модернізованої структури та змісту спортивно-масової роботи курсантів у контексті формування в курсантів ціннісного ставлення до фізичного вдосконалення, яке передбачає поєднання перетворювального,

пізнавального, ціннісно-орієнтаційного та комунікативного видів педагогічної діяльності, перехід від жорсткої регламентації занять під час спортивно-масової роботи на молодших курсах (1–2 курс) до самостійного планування занять обраним видом спорту на старших курсах (3–4 курс). Це сприяло формуванню ціннісного ставлення курсантів до фізичного вдосконалення і підвищенню показників їхньої фізичної підготовленості.

Результати дослідження впроваджено у процес фізичної підготовки курсантів Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів) та Військового інституту танкових військ НТУ „ХПІ” (м. Харків), а також військової частини, що підтверджено відповідними актами впровадження.

Особистий внесок здобувача полягає в аналізі теоретичних основ і науковому підході до розв’язання питань, пов’язаних із темою дисертації; організації і проведенні експериментальних досліджень, одержанні фактичного матеріалу; теоретичному аналізі отриманих даних; розробці, обґрунтуванні структури та змісту авторської програми формування у курсантів вищих військових навчальних закладів ціннісного ставлення до фізичного вдосконалення в процесі спортивно-масової роботи та у проведенні практичних заходів щодо її впровадження; нагромадженні експериментального матеріалу; узагальненні отриманих результатів; формулюванні висновків; оформленні дисертаційної роботи.

Разом із позитивними аспектами дисертаційного дослідження, хочемо відмітити недоліки, які, втім, не знижують його значущості:

1. Потребують редакції загальні висновки 8 і 9 дисертаційного дослідження. Вони декларативного характеру, недостатньо обґрунтовані, не підтверджені фактами, цифрами, статистично.
2. Оцінку фізичної підготовленості проводили лише за трьома тестами, бігу на витривалість 3000 м, підтягування та бігу на 100 м. Підлягає сумніву на скільки об’єктивно говорити про рівень фізичної підготовленості на основі трьох фізичних якостей. Спеціальної

валідної та інформативної методики для вивчення ціннісного ставлення курсантів до фізичного вдосконалення автор не використовував, висновки про зміни ціннісного ставлення курсантів він робить на підставі аналізу дотичних до проблеми фактах (кількості спортсменів-розрядників, частоті звернення за консультаціями тощо). Це дещо знижує наукову цінність отриманих даних.

3. В тексті дисертації зустрічаються стилістичні та орфографічні помилки.

Дисертаційне дослідження Анохіна Євгена Дмитровича «Модернізація спортивно-масової роботи у вищих військових навчальних закладах для формування ціннісного ставлення курсантів до фізичного вдосконалення», подане у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису, яка виконана здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні і експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для галузі в фізичного виховання та спорту і підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчить про особистий внесок здобувача в науку та характеризується єдністю змісту, відповідає вимогам щодо оформлення, тому може бути поданим до розгляду спеціалізованою вченою радою.

Рецензенти :

Доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,
завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури
Львівського державного університету фізичної культури
ім. Івана Боберського

І.Р. Боднар

Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри легкої атлетики
Львівського державного університету фізичної культури
ім. Івана Боберського

Т.І. Дух

05.03.2021 р.

Підпис *Боднар І.Р., Дух Т.І.*
Засвідчую:
Нач. відділу кадрів *[Signature]*